

COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

ADVIES Nr 05 / 93 van 13 juli 1993

O. ref. : A / 009 / 93

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit tot vrijstelling van de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening van de melding aan de gerechtigden van de werkloosheidsverzekering van bepaalde sociale gegevens met een persoonlijk karakter, op dewelke hij gesteund heeft voor de vaststelling en de appreciatie van hun rechten.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de artikelen 20, § 1, 1E en 90 van de wet van 15 januari 1990 houdende oprichting en organisatie van een Kruispuntbank van de sociale zekerheid;

Gelet op de adviesaanvraag van de Minister van Tewerkstelling en Arbeid en Gelijke-Kansenbeleid, van 17 mei 1993;

Gelet op het verslag van de heer WINANTS;

Brengt op 13 juli 1993 het volgende advies uit :

1. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG.

-----

1. De adviesaanvraag betreft een ontwerp van koninklijk besluit waarbij de Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening wordt vrijgesteld van de mededeling, bedoeld in artikel 20, § 1, 1E van de wet van 15 januari 1990, aan de gerechtigden op sociale zekerheid (in dit geval de werkloosheidsverzekering) van de sociale gegevens van persoonlijke aard waarop hij gesteund heeft bij de bepaling of beoordeling van hun rechten.

De vrijstelling beoogt meer bepaald de beslissingen waarbij de Directeur van het bevoegde bureau voor werkloosheid de werkloosheidsvergoedingen toekent en er het bedrag van bepaalt.

De vraag tot vrijstelling wordt gemotiveerd door het hoge aantal van de aanvragen en door de techniciteit van de reglementering inzake werkloosheid, alsmede door het feit dat de R.V.A. momenteel onvoldoende geïnformatiseerd is. Ook wordt gewezen op de vrije keuze van elke sociaal verzekerde om een uitbetalingsorganisme te kiezen, dat aan zijn behoefte tot informatie tegemoet komt.

2. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP.

A. Rechtsgrond.

2. Artikel 20, § 1, 1E, eerste lid, van de wet van 15 januari 1990 bepaalt dat de instellingen van sociale zekerheid ambtshalve gehouden zijn tot de mededeling aan de gerechtigden op sociale zekerheid of aan hen die er aanspraak op maken of aan hun wettelijke vertegenwoordigers, van de sociale gegevens van persoonlijke aard waarop zij zich hebben gesteund bij de bepaling of de beoordeling van hun rechten. Artikel 20, § 1, 1E, derde lid, bepaalt dat de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in afwijkingen op deze verplichting kan voorzien. Artikel 90 van dezelfde wet bepaalt bovendien dat de Koning, gedurende een periode van twee jaar die aanvangt op de datum van inwerkingtreding van de wet, voor het geheel of een gedeelte van de sociale zekerheid, bij een in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de Commissie, vrijstelling van de in artikel 20 bedoelde verplichtingen kan geven voor deze of gene tak van de sociale zekerheid die zijn onmogelijkheid om deze verplichtingen na te leven bewijst.

In de aanhef van het ontwerp van koninklijk besluit wordt verwezen naar de artikelen 20, § 1, en 90 van de wet van 15 januari 1990. In de aan de Commissie verstrekte toelichting wordt gepreciseerd dat het besluit genomen is in uitvoering van artikel 90.

In de hiernavolgende bespreking zal de Commissie achtereenvolgens onderzoeken of het ontwerp van besluit een rechtsgrond kan vinden in artikel 90 dan wel in artikel 20, § 1, 1E, derde lid.

- a. In zoverre het ontwerp van koninklijk besluit steunt op artikel 90 van de wet van 15 januari 1990.

3. Artikel 90 van de wet van 15 januari 1990, dat voorziet in overgangsmodaliteiten, bepaalt dat de vrijstelling van de in artikel 20 bedoelde verplichtingen kan worden verleend aan deze of gene "tak" van de sociale zekerheid. Daargelaten of een aan de R.V.A. toegekende vrijstelling beschouwd kan worden als een vrijstelling aan een tak van de sociale zekerheid, is de Commissie van oordeel dat artikel 90 daartoe alleszins geen rechtsgrond biedt.

Artikel 90 bepaalt immers uitdrukkelijk dat de vrijstelling slechts verleend kan worden aan een tak van de sociale zekerheid die "zijn onmogelijkheid" bewijst om de in artikel 20 bedoelde verplichtingen na te komen. De bewijslast rust dus op de betrokken instellingen (zie memorie van toelichting bij het ontwerp dat geleid heeft tot de wet van 15 januari 1990, Parl. St., Kamer, 1988-89, nr. 899-1, blz 60).

De Commissie is van oordeel dat de onmogelijkheid ten deze niet wordt aangetoond.

Zoals gezegd, berust de motivatie voor de vrijstelling hoofdzakelijk op het hoge aantal aanvragen waarmee de R.V.A. wordt geconfronteerd, op de techniciteit van de wetgeving inzake werkloosheid en op het gebrek aan voldoende computerisering van de R.V.A.

Alhoewel de Commissie het aantal aanvragen en de techniciteit van de materie niet in twijfel trekt, is zij toch van oordeel dat deze elementen niet opwegen tegen het recht op ambtshalve informatie van de gerechtigden op sociale zekerheid. Ook de ontoereikendheid van het informatica-systeem van de R.V.A. is geen afdoende reden. De Commissie merkt ten deze trouwens op dat, zoals blijkt uit de toelichting bij het ontwerp van koninklijk besluit, de elementen die de toekenning van werkloosheidsuitkeringen rechtvaardigen manueel door de berekenaars worden behandeld. Deze elementen zijn dus beschikbaar en de Commissie ziet dan ook niet waarom zij niet aan de gerechtigde zouden kunnen worden meegedeeld.

Verder wijst de Commissie er nog op dat het uiteraard niet opgaat de informatieplicht te ontlopen, door erop te wijzen dat de sociaal verzekerde deze informatie desgevallend kan bekomen bij zijn uitbetalingsinstelling.

Bij dit alles mag niet worden vergeten dat de artikelen 20 en 90 van de wet van 15 januari 1990 in werking getreden zijn, overeenkomstig de artikelen 5 en 6 van een koninklijk besluit van 13 augustus 1990, op de eerste dag van de maand volgend op die gedurende welke de Voorzitter en de leden van het Toezichtscomité en de Voorzitter en de leden van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, in functie zijn getreden, d. i. op 1 januari 1992 (zie bericht in het Belgisch Staatsblad van 18 januari 1992). De Commissie oordeelt derhalve dat de R.V.A. over de nodige tijd beschikte om de zich opdringende maatregelen van administratieve en technische organisatie te nemen.

4. Ten overvloede wenst de Commissie nog stil te staan bij de duur van de gevraagde vrijstelling. Volgens artikel 2 van het ontwerp van koninklijk besluit zou de vrijstelling voor een periode van vijf jaar verleend worden.

De toelichting bij het ontwerp verantwoordt deze vrijstelling door te stellen dat " uit de tekst van artikel 90 (blijkt) dat er geen afbakening in de tijd is van de vrijstelling- de periode van 2 jaar slaat volgens de Rijksdienst enkel op de termijn waarbinnen de vrijstelling kan worden verleend vanaf de inwerkingtreding."

De Commissie is van oordeel dat deze interpretatie van artikel 90 van de wet van 15 januari 1990 volkomen onjuist is. De tekst van artikel 90 is als volgt : " Gedurende een periode van twee jaar die aanvangt op de datum van inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet, ... kan de Koning ... vrijstelling verlenen ..." Zo de tekst van die bepaling eventueel voor meerdere interpretaties vatbaar is, laat de parlementaire voorbereiding van de wet niet de minste twijfel bestaan ten aanzien van de bedoeling van de wetgever m.b.t. de duur van een eventuele vrijstelling. In de memorie van toelichting wordt immers het volgende gesteld : " Deze verantwoorde vrijstelling is echter in de tijd beperkt, zoals het hoort, **in dit geval gedurende een periode van twee jaar, die ingaat op de datum van de inwerkingtreding van de bepalingen van deze wet**, opdat (de) betrokken instellingen snel de passende maatregelen zouden treffen teneinde deze verplichtingen na te leven, die volgens de sociaal verzekerden en hun representatieve verenigingen van wezenlijk belang zijn" (memorie van toelichting, o.c., 60).

Rekening houdend met de datum van inwerkingtreding van de artikelen 20 en 90 van de wet, zijnde 1 januari 1992 (zie supra, nr. 3), zou een vrijstelling, indien zij verantwoord zou zijn -quod non-, in elk geval hoogstens kunnen gelden tot 1 januari 1994.

b. In zoverre het ontwerp van koninklijk besluit zou steunen op artikel 20, § 1, 1E, derde lid van de wet

5. Artikel 20 § 1, 1E, derde lid, voorziet in een mogelijkheid tot afwijking van de actieve informatieplicht, ten gunste van instellingen van sociale zekerheid, zonder dat de wet aan zulke mogelijkheid een beperking in de tijd stelt.

Uit de parlementaire voorbereiding van de wet van 15 januari 1990 blijkt dat zulke afwijking "slechts in zeer uitzonderlijke omstandigheden verantwoord (is)" (memorie van toelichting, o.c., 26). Als voorbeelden van omstandigheden die een afwijking zouden kunnen verantwoorden, werden genoemd : het feit dat de informatieverstrekking schadelijke gevolgen zou kunnen hebben voor de gezondheidstoestand van de betrokkene en het feit dat door de informatieverstrekking de rechtmatige belangen van derden op onredelijke wijze zouden worden geschaad (ibid.).

Geen van de in de toelichting bij het ontwerp van koninklijk besluit gegeven redenen is van dezelfde aard als die welke de wetgever voor ogen stonden.

In elk geval kunnen die redenen, naar het oordeel van de Commissie, geen algemene afwijking van de in artikel 20 § 1, 1E, bedoelde actieve informatieplicht verantwoorden.

Artikel 20 § 1, 1E, derde lid, kan derhalve evenmin een rechtsgrond bieden voor het ontworpen besluit.

B. Overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst.

6. In volkomen ondergeschikte orde wenst de Commissie nog op te merken dat de Franse en de Nederlandse tekst van het ontwerp van koninklijk besluit, niet dezelfde zijn.

Zo vindt men in de Franse tekst de zinsnede " Onverminderd de bepalingen van artikel 146 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering " niet terug (artikel 1 van het ontwerp). De volledige tekst van artikel 1 van het ontwerp is trouwens verschillend in het Nederlands en in het Frans.

Volgens artikel 3 van de Nederlandse tekst van het ontwerp, treedt het besluit in werking op de dag van de bekendmaking ervan in het Belgisch Staatsblad, terwijl de Franse tekst voorziet in een inwerkingtreding met terugwerkende kracht op 1 januari 1992.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie een **ongunstig** advies uit met betrekking tot het hogervermeld ontwerp van koninklijk besluit.

De secretaris,

De voorzitter,

J. PAUL.

P. THOMAS.